

MIGRANTS I REFUGIATS: anar i venir

No és igual anar-se'n del seu país que arribar a un país diferent; no és igual mirar qui parteix de ca seva que veure'l arribar a ca nostra. En la partida es barreja una il·lusió esperançada i una pena per deixar l'ambient familiar i social. En l'arribada, un alè pel pas donat, i molts interrogants davant un món desconegut. I entremig, la travessia, tan diferent si feta en avió o solcant onades en una patera; i els doblers, curiosament estalviats per pagar un passatge, o arrabassats er traficants de vides humanes sense escrúpols. Si bé és ver que «caseta mia per pobra que sia», també és cert que molts han pogut bastir-se una caseta confortable en la diàspora.

En veure arribar els nouvinguts, ens hem de ficar en la seva pell. No són turistes, sinó ciutadans forçats a fugir d'un horitzó amb poques perspectives de futur. El turista duu beneficis, el migrant i refugiat s'exposa a ser malmirat com algú que porta problemes. Encara que també es pot girar la percepció: malveure els turistes com elements d'una massificació invasora, i els migrants com a mà d'obra necessària i barata. En qualsevol cas, avui més que mai podem tocar amb les mans que cohabitam un mateix planeta, com ens ho recorden les oronelles i la pols africana en suspensió. I les persones són més que les oronelles.

Si formam tots una mateixa humanitat, quin paper hi juguen les fronteres i els rígids controls duaners? Si tots som ciutadans del món, quins són els drets i deures que han de regir la nostra convivència? I com a cristians, quin testimoni hem de donar de cara als nouvinguts? Migrants i refugiats, ens recordau en silenci o a crits, que compartim un planeta mal repartit; i que una fossa immensa separa els qui pot ser tenim roba demés i no miram prim en el nostre consum, mentre hi ha qui jeu nafrat, llepat pels cans, i envejant les miques que cauen de la taula del ric (vegeu Lluc). Poblam un món en què algú, com en primer erodes Antipes, pot oferir un convit restringit als «alts funcionaris, tribuns de l'exèrcit i personatges destacats», a la vista impúdica d'una gentada malmenada com ovelles sense pastor (Vegeu Marc).

Descartades per inhumanes la xenofòbia i el racisme, i vençuda la temptació d'explotar l'indefens que ha arribat, cal reconèixer que ningú s'hauria de veure forçat a anar-se'n de ca seva. Mentre açò succeeixi, facem nostres amb el Papa Francesc aquests quatre verbs per convertir-los en accions davant els germans nouvinguts: acollir, protegir, promoure, integrar. Els drets i deures exercitats en aquest full de ruta, contribuiran, acompanyats pel migrant i refugiat Jesús de Natzaret, a formar un sol poble ben cohesionat amb gent diversa orientat a l'horitzó d'un cel nou i una terra nova. Tal com escrivia un autor dels primers segles, «els cristians residim a les pròpies pàtries com a forasters; complim tots els deures com a ciutadans i suportam totes les càrregues com els estrangers; qualsevol terra estrangera ens resulta pàtria, i qualsevol, pàtria terra estrangera».